

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз П 6/2023
21.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Мирољуба Томића, Дубравке Дамјановић, Светлане Томић Јокић и Бате Цветковћа, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у привредно-казненом поступку против окривљених: „Smart trade & CO“ ДОО Београд (Земун) као правног лица, и окривљених АА и ББ, као одговорних лица, због привредних престапа из члана 47. став 1. тачка 1. и став 2. и члана 47. став 1. тачка 3. став 2. Закона о преузимању акционарских друштава, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз 107/23 од 15.05.2023. године, поднетом против правноснажних решења Привредног суда у Београду Пк 821/2021 од 10.08.2022. године и Пкв 69/2022 од 15.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 21. јуна 2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз 107/23 од 15.05.2023. године, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Привредног суда у Београду Пк 821/2021 од 10.08.2022. године и Пкв 69/2022 од 15.09.2022. године и предмет враћа Привредном суду у Београду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Привредног суда у Београду Пк 821/2021 од 10.08.2022. године делимично је усвојен захтев браниоца Николе Михајловића за исплату трошкова поступка у износу од 64.500,00 динара, док је у преосталом делу, за износ од 340.500,00 динара исти захтев одбијен као неоснован. Истовремено је наложено рачуноводству Привредног суда у Београду да износ од 64.500,00 динара уплати на рачун адвоката Николе Михајловића који се води код НЛБ Комерцијалне банке АД Београд.

Решењем Привредног суда у Београду Пкв 69/2022 од 15.09.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног браниоца правног лица и окривљеног одговорног лица АА – адвоката Николе Михајловића, изјављена против решења Привредног суда у Београду Пк 821/2021 од 10.08.2022. године.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости поднео је јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва под бројем Ктз 107/23 од

15.05.2023. године, због повреде закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) ЗКП и члана 265. став 1. ЗКП, те због повреде тарифног броја 7. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине правноснажна решења, а предмет врати Привредном суду у Београду на поновно одлучивање.

Врховни суд је, поступајући у смислу члана 56. у вези члана 155. Закона о привредним преступима („Сл. гласник РС“, бр.101/2005) доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног правног лица и окривљеног одговорног лица – адвокату Николи Михајловићу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, након разматрања списка предмета и правноснажних решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се поднетим захтевом указује да су нижестепена решења донета уз повреду закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 1. и став 2. тачка 7. ЗКП и члана 265. став 1. ЗКП у вези тарифног броја 7. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Према стању у списима, бранилац окривљених „Smart trade & CO“ ДОО Београд и АА – адвокат Никола Михајловић, поднеском од 15.06.2022. године тражио је исплату трошкова насталих по основу ангажовања бранилаца у том поступку, и то за приступ на пет одржаних рочишта у износу од 236.250,00 динара за приступ на пет неодржаних рочишта у износу од 123.750,00 динара, све увећано за 50% за одбрану два окривљена, као и за састав трошковника у износу од 45.000,00 динара, односно укупно 405.000,00 динара.

Првостепеним побијаним решењем, делимично је усвојен захтев адвоката Николе Михајловића за исплату трошкова поступка у износу од 64.500,00 динара, док је исти захтев одбијен у односу на износ од 340.500,00 динара.

Другостепеним побијаним решењем, одбијена је као неоснована жалба адвоката Николе Михајловића, изјављена против првостепеног решења, а у образложењу решења другостепени суд је навео да наводи жалбе нису основани, имајући у виду да су окривљене заступали други браниоци све до 15.09.2021. године, када је на записнику пред Привредним судом у Београду отказано пуномоћје за заступање, док је пуномоћје за заступање адвокату Николи Михајловићу дато 13.10.2021. године, те обзиром да наведени адвокат није доставио овлашћење за наплату трошкова раније ангажованих адвоката. У истом решењу наведено је и да је правилан став изнет у првостепеном решењу – да се увећање за 50% може тражити само уколико је то увећање уговорено, за шта у конкретном случају нису достављени докази.

Поступајући на овај начин, Привредни суд у Београду је доношењем првостепеног и другостепеног решења учинио повреду закона из члана 441. став 4.

ЗКП у вези члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) ЗКП, члан 265. став 1. ЗКП и тарифног броја 7. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је у ставу 2. члана 261. ЗКП наведено шта трошкови кривичног поступка обухватају, па је тачком 7. прописано да трошкови кривичног поступка обухватају и награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) тог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Тарифним бројем 7. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је да, када адвокат брани више окривљених, награда му се по овом основу додатно увећава за сваку радњу коју предузима за по 50% за другог и сваког наредног окривљеног.

Чланом 266. ЗКП прописано је, поред осталог, да је награду и нужне издатке браниоца дужно да плати заступано лице, осим ако по одредбама овог законика награда и нужни издаци падају на терет буџетских средстава суда.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и тарифни број 7. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, те чињеницу да је адвокат Никола Михајловић суду доставио трошковник број 49/22 од 15.06.2022. године, на основу специјалног пуномоћја које је добио од окривљене АА (раније ...), којим га она овлашћује да у њено име поднесе захтев за накнаду трошкова поступка у предмету који се водио пред Привредним судом у Београду Пк бр.82/21, те да наплати све трошкове поступка који су настали ангажовањем пуномоћника, тако што ће суд досуђене трошкове на име одбране окривљене и правног лица „Smart trade & CO“ ДОО Београд, уплатити на рачун адвоката Николе Михајловића, то је погрешан став изражен у нижестепеним решењима – да наведеном адвокату не припадају трошкови заступања других бранилаца који су били ангажовани у току поступка, односно пре 13.10.2021. године, као и да адвокат нема право на увећање од 50% на име заступања више окривљених. Ово стога што је адвокат Никола Михајловић на основу специјалног пуномоћја тражио исплату трошкова у име и за рачун окривљене, односно није тражио наплату само оних трошкова који су настали његовим ангажовањем током поступка, већ наплату свих трошкова који су настали поступањем и раније ангажованих адвоката пред судом.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да је решењем Привредног суда у Београду Пк бр.821/2021 од 01.03.2022. године одбијена оптужба према окривљеној АА и правном лицу „Smart trade & CO“ ДОО Београд, те да је тарифним бројем 7. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката јасно одређено да се адвокату, уколико брани више окривљених, награда додатно увећава 50% за другог и

сваког наредног окривљеног, те се ово увећање, супротно ставу израженом у побијаним решењима, не мора посебно уговорити, то је по оцени Врховног суда погрешан став изнет у нижестепеним решењима да адвокату Николи Михајловићу не припадају трошкови поступка које захтева, те да нема право на увећање од 50% ових трошкова.

Из наведених разлога, налазећи да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) ЗКП и члана 265. став 1. ЗКП у вези тарифног броја 7. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, на које повреде се основано указује у поднетом захтеву, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и укинуо побијана решења, а предмет вратио Привредном суду у Београду на поновно одлучивање, како би у складу са примедбама изнетим у овој пресуди донео правилну, јасну и на закону засновану одлуку.

Са свега изложеног, а на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић